

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/60/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7121011641
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7121011641.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého, sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Daniely Mitterpákovéj v trestnej veci proti obžalovanému J. H. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, d/ Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaných proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 4T/58/2021 zo dňa 2. 6. 2022, na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 20. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, d/, ods. 3 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Obžalovaní:

1. J. H., nar. XX.XX.XXXX v X., trvale bytom T. Z. XXX,
t. č. ÚVV a ÚVTOS Košice, Floriánska 18

2. H. E., nar. XX.XX.XXXX v X., trvale bytom E. námestie XXXX/X, t. č. ÚVV a ÚVTOS Košice, Floriánska 18

s ú v i n n í , ž e

- v Košiciach dňa 01.08.2021 v čase okolo 21:30 hod. na ul. A. po vzájomnej dohode v úmysle odcudziť televízor poškodeného J. X., prišli k uzamknutej garáži č. XX/X, v ktorej poškodený býva a za použitia násillia odstránili riadne uzamknutú garážovú bránu a po jej prekonaní povedali poškodenému, že si prišli po televízor, ktorý si chcú zobrať, následne ho sotili na posteľ a obžalovaný J. H. vzal do ruky porisko o dĺžke cca 97 cm a začal ním udierať poškodeného po hlave do rôznych častí tela, čím poškodenému spôsobil tržnozmliaždenú ranu na temene hlavy vo veľkosti 4-5 cm, odreninu na ľavom predlaktí veľkosti 10x10 cm, pomliaždenie a pásovitú krvnú podliatinu na pravej dolnej časti hrudníka veľkosti 4x15 cm s celkovou dobou liečby do 7 dní, avšak z dôvodu príchodu hliadky PMJ KR PZ v Košiciach k odcudzeniu televízora nedošlo, pričom obžalovaný J. H. bol za trestný čin lúpeže podľa § 188 Trestného zákona dvakrát odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, a to rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T 64/07 zo dňa 27.06.2007, právoplatným dňa 27.06.2007 a rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 1T 56/2014 zo dňa 20.11.2014, právoplatným dňa 20.11.2014

t e d a

obžalovaný J. H.

- proti inému použil násillie v úmysle zmocniť sa cudzej veci a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a na chránenej osobe - osobe vyššieho veku a takto konal hoci už bol za takýto zločin dvakrát potrestaný nepodmienečnými trestami odňatia slobody a

- spoločným konaním vnikol do obydllia iného a čin spáchali voči chránenej osobe - osobe vyššieho veku

obžalovaný H. E.- spoločným konaním vnikol do obydllia iného a čin spáchali voči chránenej osobe - osobe vyššieho veku

t ý m s p á c h a l i

obžalovaný J. H. zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c), písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona, § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom porušovania domovej slobody formou spolupáchateľstva podľa §20 Trestného zákona k § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona,

obžalovaný H. E.

zločin porušovania domovej slobody formou spolupáchateľstva podľa §20 Trestného zákona k § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j ú

obžalovaný J. H.

podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 47 ods. 2, § 41 ods. 1 Trestného zákona k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona sa obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 78 odsek 1 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá ochranný dohľad v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/, ods. 5 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/, ods. 5 Trestného zákona sa obžalovanému ukladá ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou.

Obžalovaný H. E.

podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a § 51 ods. 1 Tr. zák. mu výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá na skúšobnú dobu 5 (päť) rokov s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd ukladá obžalovanému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov počas celej skúšobnej doby.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovaný J. H. je povinný nahradiť poškodenému J. X., nar. XX.XX.XXXX v M., bytom F., prechodne bytom A. z titulu bolestného, škodu vo výške 567 EUR (slovom päťstošesťdesiatšesťdesiat sedem eur).

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I rozsudkom sp. zn. 4T/58/2021 zo dňa 2. 6. 2022 uznal obžalovaných J. H. a H. E. vinnými pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona a zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Trestného zákona s

poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktorý mali spáchať tak, že

- v Košiciach dňa 01.08.2021 v čase okolo 21:30 hod. na ul. A. po vzájomnej dohode v úmysle odcudziť televízor poškodeného J. X., prišli k uzamknutej garáži č. 56/3, v ktorej poškodený býva a za použitia násilia odstránili riadne uzamknutú garážovú bránu a po jej prekonaní povedali poškodenému, že si prišli po televízor, ktorý si chcú zobrať, následne obžalovaný J. H. vzal do ruky porisko o dĺžke cca 97 cm a začal ním udierať poškodeného po hlave do rôznych častí tela, čím poškodenému spôsobil tržnozmliaždenú ranu na temene hlavy vo veľkosti 4-5 cm, odreninu na ľavom predlaktí veľkosti 10x10 cm, pomliaždenie a pásovité krvnú podliatinu na pravej dolnej časti hrudníka veľkosti 4x15 cm s celkovou dobou liečby do 7 dní, zatiaľ čo obžalovaný H. E. stál pri dverách a strážil miesto činu, avšak k odcudzeniu televízora nedošlo, pričom obžalovaný J. H. bol za trestný čin lúpeže podľa § 188 Trestného zákona dvakrát odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, a to rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 4T 64/07 zo dňa 27.06.2007, právoplatným dňa 27.06.2007 a rozsudkom Okresného súdu Košice I, sp. zn. 1T 56/2014 zo dňa 20.11.2014, právoplatným dňa 20.11.2014.

Súd im za to uložil :

obžalovanému J. H. podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, § 47 ods. 2, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 78 odsek 1 Trestného zákona obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 18 (osemnásť) mesiacov. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/, ods. 5 Trestného zákona obžalovanému uložil ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/, ods. 5 Trestného zákona obžalovanému uložil ochranné liečenie protitoxikomanické ambulantnou formou.

Obžalovanému H. E. podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov a 3 (tri) mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť poškodenému J. X., nar. XX.XX.XXXX v M., bytom F., prechodne bytom A. XX/X X., škodu vo výške 567 eur.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obžalovaní J. H. a H. E..

V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný J. H. prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že v konaní bolo podstatne porušené právo na obhajobu obžalovaného, keďže mu nebol ustanovený obhajca hneď po vznesení obvinenia a v prípravnom konaní bol realizovaný výsluch obžalovaného bez obhajcu napriek tomu, že šlo o prípad povinnej obhajoby s hroziacim doživotným trestom odňatia slobody. Ide o to podstatnejšie porušenie práva na obhajobu, že na danom výsluchu sa bez účasti obhajcu obžalovaný H. priznal a na tento výsluch odkazoval aj prokurátor v obžalobe. Od uvedenej nezákonnej výpovede sa odvíjali ďalšie úkony trestného konania a už vtedy bolo zrejmé, že obžalovanému H. hrozí doživotný trest odňatia slobody. Preto realizácia výsluchu obžalovaného H. bez ustanoveného obhajcu pri hrozbe doživotného trestu z dôvodu uplatnenia zásady trikrát a dost', je tak hrubým porušením práva na obhajobu, ktorý nie je možné nijako zhojiť.

Poukázal na rozhodnutie JtK 12/11 (uznesenie KS Žilina sp. zn. 1To/126/2010 zo 7.1.2.2010), z ktorého vyplýva, že pri posudzovaní otázky, či ide o prípad povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba (per analogiam) vychádzať z dolnej hranice trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone, zvýšenej v dôsledku predpokladaného uplatnenia zásady „3-krát a dost'" podľa § 47 Tr. zák., asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. a recidívy podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. Ak v dôsledku toho hrozí obvinenému uloženie trestu odňatia slobody, ktorého dolná hranica je najmenej 10 rokov, musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, a to od okamihu, keď bude zrejmé, že prichádza do úvahy použitie zásady „3-krát a dost'", asperačnej zásady a recidívy podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný H. mal mať obhajcu už z dôvodu hroziaceho doživotného trestu, ktorý mu

však ustanovený nebol a okresný súd v napadnutom rozsudku konštatuje, že ustanovený obhajca ani nemal byť. Je to zjavne nesprávne posúdenie a hrubé porušenie práva na obhajobu. Obhajca mal byť obžalovanému ustanovený podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, pretože ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine, aj s poukazom na citovaný judikát. Obhajca bol obžalovanému ustanovený až po rozhodnutí o vzatí do väzby. Dôvodom povinnej obhajoby tak bolo, podľa opatrenia zo dňa 4.8.2022, ustanovenie § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Dňa 2.8.2022 bolo vznesené obvinenie obžalovanému a zároveň v ten istý deň bol vypočutý v postavení obvineného, bez ustanovenia obhajcu a bez prítomnosti obhajcu na výsluchu, pričom v tom čase mal byť obhajca ustanovený a obžalovaný mal právo zúčastniť sa výsluchu spolu so svojím obhajcom a pred výsluchom s ním vykonať poradu. Obhajca bol ustanovený obžalovanému až dňa 4.8.2020, po vykonaní výsluchu v postavení obvineného a po vykonaní ďalších úkonov.

Poukázal aj na rozhodnutia R 1/1979-1, R 1/1979 - III, R 1/1979 - IV, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Tdo 9/2008 z 2.4.2008, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/30/2018. Uviedol, že bol vykonaný výsluch obvineného dňa 2. 8. 2021, kedy ešte obhajca nebol ustanovený a mal byť. Tento výsluch bol podkladom pre ďalšie úkony v trestnom konaní, aj v znaleckých posudkoch - psychiatria, psychológia je odkaz na túto výpoveď obžalovaného. Výsluch obžalovaného nebol taký úkon, ktorý bolo nevyhnutné vykonať ihneď pri vznesení obvinenia a nebolo možné počkať do ustanovenia obhajcu. Samotné ustanovenie obhajcu je v rozpore so zákonom, keď mal byť ustanovený podľa § 37 ods. 1 písm. c/, nie písm. a/. Týmto postupom došlo k podstatnému porušeniu práva na obhajobu obžalovaného. Samotná obžaloba bola postavená na nezákonne vykonanom výsluchu obžalovaného zo dňa 2.8.2021. Jedným z odvolacích dôvodov je práve porušenie práva na obhajobu, ktorý je navyše aj dovolacím dôvodom. Takéto trestné konanie bolo v rozpore so zákonom. Ďalšie úkony nadväzovali na nezákonne získaný dôkaz - výpoveď obžalovaného zo dňa 2.8.2021, kedy aj tieto úkony je potrebné považovať za nezákonné. Ústavný súd SR vo svojom Náleze sp. zn. III. ÚS/561/2021 zo dňa 21.12.2021 uviedol, že všetky dôkazy, ktoré boli získané nezákonne, musia byť vylúčené; pričom nie je prípustné ani využitie dôkazov, ktoré boli získané priamo alebo nepriamo, ako výsledok nezákonného zatknutia, prehliadky, výsluchu a podobne. K uvedenému ústavný súd dodal, že využitie takýchto dôkazov je síce možné vo výnimočných prípadoch, no nesmie ísť o dôkazy nosné. V prípravnom konaní bol nezákonne vykonaný dôkaz - výsluch obžalovaného. Tento výsluch bol podkladom pre celé prípravné konanie, pričom nebolo možné ho považovať za zákonný dôkaz. Dôsledkom takéhoto nezákonného dôkazu má byť jeho vylúčenie aj spolu s dôkazmi, ktoré na neho nadväzujú, resp. sú podkladom. Preto považuje dokazovanie realizované v trestnom konaní na základe prvej výpovede obžalovaného H. za nezákonné.

Má zato, že nebol dokázaný úmysel obžalovaného, ktorý by sa vzťahoval aj na násilné konanie, aj na zmocnenie sa cudzej veci. V danom prípade úmysel spáchať trestný čin lúpeže nie je daný. Svedkovia ani nevypovedali, že by sa obžalovaní snažili odcudziť televízor. Nakoľko nebol daný úmysel ku skutku, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu, nie je možné tento skutok právne posudzovať ako lúpež.

Obžalovaný sa priznal k spáchaniu skutku uvedeného v obžalobe, avšak skutková veta bola súdom zmenená a znie tak, ako je uvedené v obžalobe. Uznanie viny nemôže mať účinky riadneho uznania viny, keď počas súdneho konania došlo k zmene skutkovej vety, takže obžalovaný bol súdom uznaný za vinného na základe iných skutkových okolností, ako je uvedené v obžalobe. V tomto prípade vyhlásenie o vine skutkovo nezodpovedá rozsudku, sú dané odlišnosti od skutkovej vety v obžalobe a v rozsudku. Preto je toho názoru, že pri zmene skutkovej vety nie je možné uznesením prijať vyhlásenie o vine.

Na základe vyššie uvedeného navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok okresného súdu zrušil v časti výroku o treste a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie vo veci.

V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný H. E. prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu považuje za nezákonné, nedôvodné, založené na nesprávnom skutkovom posúdení veci, ako aj nesprávnom právnom posúdení veci. Spáchanie zločinu porušovania domovej slobody mal súd za preukázané z výpovedí obžalovaného, spoluobžalovaného H., poškodeného X. a svedka G.. Súd vyhodnotil výpoveď spoluobžalovaného H. za vierohodnú, hodnovernú a konzistentnú, pričom podľa jeho názoru táto výpoveď je úplne rozporná s výpoveďou poškodeného a v neposlednom rade aj so závermi znaleckého posudku znalca J.. W. W., R.. Považuje za absolútne neakceptovateľné, že súd uznal obžalovaného za vinného zo zločinu lúpeže a to za stavu neexistencie akéhokoľvek relevantného dôkazu, ktorý by ho zo spáchania predmetného trestného činu usvedčoval. Súd sa v tomto smere opätovne opiera o výpoveď obžalovaného H., ktorá výpoveď je preukázateľne nepravdivá, pričom súd ani náznakom nevykonal previerku jeho výpovede v kontexte zabezpečených dôkazov. Je zrejmé, že pokiaľ by tak učinil, nemohol by takúto výpoveď považovať za relevantný dôkaz a bol by nútený naň neprihliadať.

Pravdivosť výpovede obžalovaného E. a naopak lživú výpoveď obžalovaného preukazujú závery znaleckého posudku znalkyne J.. S. S., ktorá v znaleckom posudku uviedla, že obžalovaný E. nie je agresívny, v kontakte s inými ľuďmi sa sťahuje do vnútra a prenecháva priestor protivníkovi, je pasívny, skôr nezrelý, sugestibilný, má tendencie sťahovať sa z kontaktu, prispôbovať sa tlaku okolia. Schopnosť objektívne a bez skreslenia o sebe a o skutku vypovedať znalkyňa hodnotila ako vyhovujúcu. Naproti tomu osobnosť obžalovaného H. znalkyňa vyhodnotila ako agresívneho dominantného jedinca, má sklon demonštrovať svoju silu, zastrášať okolie. Jeho frustračná tolerancia je nízka a brzdivý systém funguje nespoľahlivo, ide o emočne impulzívneho človeka. Schopnosť objektívne bez skreslenia o sebe a skutku vypovedať znalkyňa hodnotila ako nevyhovujúcu. Poukázal na výpoveď poškodeného X., ktorý uviedol, že ten druhý (obžalovaný E.) ho fyzicky nenapadol, ten len stál pri dverách. Závery znaleckého posudku znalca J.. W. W., PhD., nekorešponujú, podľa jeho názoru s popisom zranení poškodeného a spôsob ich vzniku s výpoveďou obžalovaného H.. Napriek uvedeným dôkazom súd hodnotil výpoveď obžalovaného H. za vierohodnú, hodnovernú a konzistentnú. Súd hrubým spôsobom mení, resp. skresľuje dôkazy v neprospech obžalovaného.

Podrobne popisuje výpovede svedkov X., G., spoluobžalovaného H. a má zato, že z vykonaného dokazovania možno bezpečne ustáliť, že obžalovaný E. nemal v úmysle skutok, ktorý sa mu kladie za vinu spáchať, nemal vedomosť o úmysle obžalovaného H. napadnúť a okradnúť poškodeného. Aktívne sa do protiprávneho konania obžalovaného H. nezapájal a jediným dôvodom, prečo na tento skutok prihliadal bol ten, že nevedel ako sa má zachovať.

Má za to, že konajúci súd napadnutým rozsudkom porušil všetky pravidlá trestného konania a hrubým spôsobom odignoroval jednu zo základných a kľúčových zásad trestného konania a to zásadu „in dubio pro reo“, ktorá stanovuje nie možnosť, ale povinnosť súdu rozhodovať v prospech obžalovaného, pokiaľ o jeho vine existujú pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, d/ Trestného poriadku zrušil a v zmysle § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám rozhodol tak, že obžalovaného oslobodí spod obžaloby podľa § 285 písm. c/ Tr. poriadku, alternatívne podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor k odvolaniam obžalovaných uviedol, že napadnutý rozsudok okresného súdu považuje za zákonný a odôvodnený a preto navrhol odvolanie oboch obžalovaných zamietnuť ako nedôvodné.

Na podklade podaných odvolaní odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné skutočnosti.

Obžalovaný H. na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.1.2022 po zákonom poučení podľa § 257 Tr. por. urobil vyhlásenie, že je vinný zo skutku uvedenom v obžalobe. Následne okresný súd postupom v súlade s Trestným poriadkom a za súhlasného vyjadrenia procesných strán prijal vyhlásenie obžalovaného H. o vine k tomuto skutku. Následne obžalovaný využil svoje zákonné právo a odmietol vo veci vypovedať. Skutok, za ktorý okresný súd vyhlásil vinu obžalovaného H., však oproti obžalobe vykazuje isté rozdiely, pričom z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd vykonal danú úpravu skutku na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Okresný súd sa v rámci svojho rozhodovania zaoberal aj argumentáciou obhajcu obžalovaného H., predstavujúcu námietku porušenia práva obžalovaného na obhajobu spočívajúcu v tom, že mu nebol ustanovený obhajca bezprostredne po vznesení obvinenia.

Obžalovaný E. na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o svojej nevine a následne vypovedal o danom skutku tak, že z celej trestnej činnosti usvedčuje jedine spoluobžalovaného H.. Až po jeho výpovedi sa obžalovaný H. rozhodol vypovedať a podal svoju verziu skutku, podľa ktorej trhať garážovú bránu mali obaja obžalovaní, obaja mali vstúpiť do obydľia poškodeného a tam mal obžalovaný E. soťou poškodeného. Poprel, že by bil poškodeného, povedal obžalovanému E., že zoberú televízor a ho predajú.

Okresný súd vykonal dokazovanie zákonným spôsobom a v rozsahu nevyhnutnom na náležité objasnenie skutkového stavu veci. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, pričom jasne uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa riadil pri hodnotení vykonaných dôkazov. Na základe uvedeného postupu dospel okresný súd ku skutkovým záverom, ktoré následne právne vyhodnotil a dospel k vysloveniu viny u oboch obžalovaných.

Na základe predloženej odvolacej argumentácie odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a v určitých otázkach sa stotožnil s odvolaniami obžalovaných.

Pokiaľ ide o obžalovaného H., vo vzťahu k námietke o porušení práva na obhajobu, nezákonnosti dôkazov a naplnenia skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr. zák., tak s uvedenými výhradami sa odvolací súd nezaoberal z dôvodu, že v tomto štádiu konania a po tom, čo bolo v súlade so zákonom prijaté vyhlásenie obžalovaného H. o vine nemá jednoducho zákonný podklad na to, aby sa venoval daným tvrdeniam a tieto ani nemôžu v odvolacom konaní spochybniť vinu obžalovaného a preto ich súd vyhodnotil ako irelevantné. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“), ak súd prijme vyhlásenie obžalovaného o vine, dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný jeho spáchanie priznal nevykonáva, a teda medzi prípadným porušením práva na obhajobu v prípravnom konaní a rozhodnutím o vine vydaným na základe takto prijatého vyhlásenia nie je daná príčinná súvislosť. V dovolaní, ktoré možno v tomto prípade podať len z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, t. j. ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, tak môže dovolateľ úspešne namietať len chyby, ku ktorým došlo v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil. Najmä to, že obžalovaný nemal na hlavnom pojednávaní obhajcu, hoci išlo o dôvod povinnej obhajoby, resp. že nebol riadne poučený o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku, a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a 8 Trestného poriadku, alebo že pred prijatím takéhoto vyhlásenia súd riadne nezisťoval skutočnosti podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku.

Krajský súd takéto pochybenia v konaní pred súdom prvého stupňa nezistil a ani obhajoba takéto vady konania neuviedla. Pokiaľ ide o samotné prijatie vyhlásenia o vine obžalovaného, je potrebné zdôrazniť, že bolo prijaté v zákonomnom postupe, za účasti obhajcu, ktorý sa aj súhlasne vyjadril k jeho prijatiu. Teda pokiaľ obžalovaný, vedomý si namietaných porušení jeho práva v prípravnom konaní, nezákonnosťou dôkazov a nesprávnej právnej kvalifikácie skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, v prítomnosti svojho obhajcu zodpovedal na všetky otázky položené podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), a h) Tr. por. kladne, vo svojej podstate akceptoval dané porušenia a nesprávnosti nezvratným spôsobom, keďže takto prijatý výrok o vine nemožno napadnúť odvolaním a ani dovolaním, okrem ak by bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu v súdnom konaní. Uvedené v konečnom dôsledku viedlo k zhojeniu daných porušení. Nad rámec uvedeného má odvolací súd za to, že okresný súd sa správne vysporiadal s obhajobou obžalovaného a s jeho názorom, pokiaľ ide o povinnú obhajobu obhajcom od vznesenia obvinenia sa stotožnil. Uvedený dôvod, však nebol tým zásadným a podstatným pre rozhodnutie o uvedených výhradách obžalovaného.

Odvolací súd preskúmal aj to, či v súdnom konaní, v rámci ktorého obžalovaný predmetné vyhlásenie urobil nebolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, čo by zakladalo dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Krajský súd žiadne také zásadné porušenie práva na obhajobu nezistil. Zistil však jedno porušenie, ktoré nehodnotí ako zásadné a to, ako správne namietal aj obžalovaný, že okresný súd vyslovil vinu za skutok, ktorý je iný, ako ten, pre ktorý bola podaná obžaloba a vo vzťahu ku ktorému urobil svoje vyhlásenie a uznal právnu kvalifikáciu. Pri tejto odvolacej námietke sa súd priklonil na stranu obžalovaného, nakoľko je objektívne zrejmé, že skutok v rozsudku je pozmenený oproti skutku v obžalobe. Okresný súd vysvetlil danú zmenu sformulovaním skutku podľa výsledkov vykonaného dokazovania, avšak na druhej strane treba dať za pravdu obhajobe, že najvyšší súd v rozhodnutí R 36/2012 vyslovil názor, v zmysle ktorého ak bolo podané odvolanie proti výroku rozsudku o vine, ktorý vychádza z prijatia vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 6 Trestného poriadku odvolací súd preskúma, či dotknutý výrok skutkovo a právne zodpovedá obžalobe. Ak áno, odvolanie zamietne podľa § 316 ods. 1 alinea druhá Trestného poriadku, ako podané neoprávnenou osobou. Ak by súd prvého stupňa rozhodol pri zmene skutkových zistení alebo právnej kvalifikácie uvedenej v obžalobe, zruší odvolací súd rozsudok pre podstatnú chybu konania podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Na základe uvedeného názoru odvolací súd v zmysle citovaného ustanovenia Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo vzťahu k obžalovanému H. v celom rozsahu.

Čo sa týka odvolania E., obhajoba správne poukázala na skutočnosť, že okresný súd založil svoj záver o spáchaní zločinu porušovania domovej slobody obžalovaným E. jednak na jeho vlastnej výpovedi, ako aj výpovedi spoluobžalovaného, poškodeného a svedka G.. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania je zrejmé, že výpoveď obž. H. je v rozpore s výpoveďou poškodeného, ako aj so závermi znaleckého posudku J.. W. a z tohto dôvodu sa nejaví byť dostatočne vierohodná na to, aby bola podkladom pre vyslovenie viny obžalovaného. Pokiaľ ide o výpoveď poškodeného táto nepôsobí presvedčivo, nakoľko je asi potrebné prisvedčiť obhajobe, že poškodený cez nepriehľadné dvere garáže nemohol vidieť, kto vylamuje dvere garáže.

Obhajoba vo vzťahu ku svedkovi G. vznáša výhrady, spochybňujúce hodnovernosť aj tohto dôkazu. Odvolací súd sa stotožnil s názorom obhajoby, že nemožno činiť záver, že garážové dvere vylomili obaja obžalovaní len na základe toho, že svedok tvrdí, že videl garáž na druhý deň a to podľa svedka by jeden nevylomil. Ide o subjektívne hodnotenie skutkových okolností, ktoré neprináleží svedkovi, svedok nie je znalec ani odborník, aby mohol posudzovať danú otázku. Na druhej odvolací súd sa nestotožnil s názorom obhajoby, že menovaný svedok nemohol vidieť či dvere vylamujú obžalovaní, nakoľko bola tma a stál ďalej od obžalovaných. Krajský súd má za to, že pokiaľ svedok tvrdí, že videl siluety obžalovaných, mohol, vidieť aj pohyb týchto siluet a teda pokiaľ tvrdí, že dané osoby vylamovali dvere garáže, nie je rozumný dôvod neveriť svedkovi a o túto výpoveď možno oprieť záver, že obaja obžalovaní vylamovali dvere na garáži, pretože pokiaľ svedok mohol vidieť siluety, mohol vidieť aj ich pohyb a teda že či vylamujú alebo nevylamujú dvere garáže.

Vo vzťahu k uznaniu viny obžalovaného E. za lúpež podľa § 188 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. okresný súd opätovne svoj záver opiera o výpoveď spoluobžalovaného H.. Danú výpoveď vo vzťahu ku spáchaniu trestného činu porušovania domovej slobody súd vníma ako málo dôveryhodnú na to, aby mohla byť dôkazom o vine obžalovaného E.. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, tvrdenia obžalovaného H., ktoré majú usvedčovať obžalovaného E. aj zo spáchania zločinu lúpeže sú v rozpore so závermi znalkyne J. S. v znaleckom posudku č. 70/2021, výpoveďou poškodeného X., ktorý výslovne uviedol, že ten druhý ho fyzicky nenapadol, len stál pri dverách a napokon aj so závermi znaleckého posudku J. W., ktorého popis zranení poškodeného a spôsob ich vzniku nekorešpondujú s výpoveďou obžalovaného H.. Rovnaký názor ako mala obhajoba, vyvoláva u odvolacieho súdu aj výpoveď svedka G., ktorá jednoznačne nesvedčí o úmysle obžalovaného zobrať poškodenému TV. Z formulácie „otvor, lebo ti vylomíme garáž a prídeš o ten televízor“, vyplýva skôr snaha obžalovaných dosiahnuť otvorenie dverí, ako snaha zmocniť sa cudzej veci. Rovnako sa súd zhodol s obhajobou v tom, že poškodený X. skutočne akoby vypovedal skôr o skutku zo dňa 29.7., kedy došlo k jeho okradnutiu než o predmetnom skutku. Všetky tieto uvedené obhajobné úvahy viedli súd k presvedčeniu, že vina obžalovaného za zločin lúpeže nie je vykonaným dokazovaním preukazovaná tak jednoznačne a presvedčivo, ako sa to uvádza v odôvodnení napadnutého rozsudku, nakoľko okresný súd nezohľadnil všetky súvislosti medzi vykonanými dôkazmi.

Preto bolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok aj vo vzťahu k obžalovanému E. a nanovo rozhodnúť o jeho vine a treste.

Keďže okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z dostatočne objasneného skutkového stavu veci, bolo možné, aby odvolací súd vytýkané nedostatky odstránil bez toho, aby bolo potrebné vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, keďže o vykonané dokazovanie sa mohol odvolací súd oprieť pri svojej rozhodovacej činnosti a sám vo veci rozhodnúť a to nielen vo vzťahu k obžalovanému H., ale aj pokiaľ ide o obžalovaného E..

Teda odvolací súd, vychádzajúc z konania a dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní okresným súdom, si osvojil jednotlivé vykonané dôkazy, z ktorých vyplynuli nasledujúce skutočnosti. Obžalovaný H. vypovedal, že má priateľku, zdravotný stav má dobrý, spoluobžalovanému hovoril, že pôjdu tam ku tým garážovým dverám. On povedal, že dobre, tak začali trhať tie dvere a ten starší pán mal v ruke palicu. Potom nejako ho udrel. Tú palicu odhodil na zem a potom sa dostali dnu, kde ho tento spoluobžalovaný sotil na zem a poškodený si udrel hlavu. Nôž vôbec nemal v ruke. On mu len začal brať veci, ktoré mu aj vrátili naspäť. Keď poškodený krvácal, tak mu mal povedal, aby išiel vonku k lavóru s vodou a umyl si tvár a hlavu. Potom vošli dnu naspäť a zatvorili dvere a hneď nato aj došla hliadka. Uviedol taktiež, že spomenul spoluobžalovanému E. za akým účelom idú do garáže - teda, že zoberú televízor a že ho predajú.

Obžalovaný E. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že toho dňa šli na benzínovú pumpu, ktorá je na Mieri, kde poprosil cudzieho pána, keby nebol taký dobrý a nekúpil im nejaké dve bagety a dvakrát pivo. On im to kúpil, asi po 5 minútach H. povedal, žeby išli ku garáži, že tam býva starší pán, tak išiel aj on. Ako prišli k tej garáži, H. zaklopal na dvere, pričom sa z druhej strany ozvalo: „Kto je?“ To som ja, čo som tu bol aj minulý týždeň vo štvrtok, povedal obžalovaný H.. Poškodený povedal, nech idú preč, že im neotvorí, tak zaklopal ešte raz. Neotváral. Následne sa zaprel nohou o plechové vráta a začal vytrhávať garáž, nakoľko sa mu to aj podarilo. Stál od garáže cca 1 meter. On sa tej kľučky ani nedotkol. Žiadal aj, aby zistili otlaky prstov na garážovej kľučke. Ako sa vylomili dvere, vošli dnu. Povedal poškodenému, aby si sadol, že bude všetko v pohode, načo to aj urobil. Poškodený si sadol na gauč a v zapätí obžalovaný chytil porisko a odieral ho asi minútu po rôznych častiach tela. Po minúte udierania si dali ruky, zmierili sa a poprosil staršieho pána, či si môže sadnúť a pozrieť si televízor, s čím poškodený súhlasil. Asi do 10 minút prišla policajná hliadka a zobrali ich na OO PZ - Sever. Nevie prečo do tej garáže išli. Spoluobžalovaného H. sa bál, keďže mal pri sebe nôž a v ruke metrovú palicu.

Poškodený X. pred súdom uviedol, že ho napadli. Vošli do garáže. Pobrali dajaké veci. Zobral nôž a povedal, že ak bude kričať, tak mu ukáže. Ako osoby, ktoré ho napadli označil, jeden bol z Veľkej ldy a druhý z Gagarinového námestia. H. mu kázal sadnúť do fotela, H. ho držal a dostal s nejakou palicou po hlavu a s nožom po ruke. Ten druhý stál pri dverách, dával pozor a pozeral, čo kde zobrať. Druhý páchatel ho nemal fyzicky napadnúť. Ten len držal stráž. Do garáže sa mali dostať tak, že vylomili dvere a vošli dnu. Poškodenému mali byť spôsobené zranenia na hlavu a na ruke.

Svedok G. v rámci svojho výsluchu podľa ustanovení § 88 Tr. por. uviedol, že šiel na bicykli, kde je garáž. Odložil bicykel, bola tma. Išiel preč. Bol asi 60 metrov. Zašiel za roh, počul krik dvoch ožratých, ktorí hovorili pod' za roh tu niekto býva. Nato počul búchance na dvere, krik, otvor, lebo ti vylomím garáž. Oni začali vylamovať garáž. Keď to videl, tak vytočil 158 a oznámil, že niekto vylamuje garáž. Chlapov nevidel, videl len siluety. Nato mu asi o dve minúty volali zo 158, že ktorá garáž. Povedal, že pred tou garážou je stolička a garážové dvere sú červené a potom išiel domov. Počul ešte nejaký krik toho, čo býva v tej garáži (jaj, jaj), ale išiel preč. Do vnútra nevidel.

Podľa svedka garáž vylamovali obidvaja spoločne, vylamovali ju zdola. Videl tú garáž na druhý deň. To podľa neho jeden nevylomil. Niečo počul, že mu zoberú televízor, ale nepamätá si presne. Na vlastné oči však nevidel, ako tie osoby vstúpili do garáže, videl len ako vylamovali garáž.

Dané osoby došli od benzín pumpy, mali vypité. Padli medzi nimi nejaké nádávky a potom jeden uviedol, poďme tu. „Poď, tu je jeden, minule som tu bol“. A potom nasledovali kopance na dvere a začali vylamovať garáž.

Z výpovede svedka T. D. vyplynulo, že prišli ku garáži, pred ktorou bol lavór s krvou a všetci traja boli v garáži dnu. Pán, ktorý im otvoril garáž mal krvavú hlavu a povedal, že mu chceli ukradnúť tu najdrahšiu vec, čo má v garáži, čo je televízor, ktorý bol funkčný a zapnutý. Poškodený povedal, že mu otvorili garáž, že niekto mu začal klopať na garáž. On otvoril, niečím ho buchli po hlavu a on potom volal políciu. Nepamätá si to presne. Po príchode hliadky, im poškodený zvnútra otvoril dvere, obžalovaní boli v garáži, sedeli na gauči a v rukách mali fľašky a niečo pili, ale nevie, čo bolo v tých fľašiach.

Výpoveď svedka R. U. preukazuje, že boli vyslaní na hlásenie, podľa ktorého mal byť zranený nejaký pán, presnejšie napadnutý. Dostavili sa na miesto ku garážam. Pri jednej garáži našli vedro, respektíve hrniec. Boli tam stopy krvi alebo handra. Z tej garáže počuli zvuky. Po chvíli im dvere otvoril starší pán s ranou na hlavu, zakrvavenú tvár, ale nepamätá si to presne. Ďalej sa v garáži nachádzali dve osoby a následne sa začali pýtať toho pána, čo sa stalo. On im uviedol, že tie osoby mali násilím vojsť do garáže, že si nežiada, aby tam zotrvali. Malo tam byť niečo s televízorom. Mali ho chcieť ukradnúť. Obžalovaní asi tam len stáli. Počas prítomnosti hliadky už nedochádzalo k žiadnemu napadaniu.

Zo záverov znaleckého posudku ČES:PPZ-KEU-KE-EXP-2021/1891 Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ na č.l. 166-167 je nepochybne preukázané, že pôvodcom krvných stôp na predmete - porisko je poškodený J. X.. Z výsledkov DNA analýzy vyplynulo, že biologické materiály zaistené z vecnej stopy - poriska sú zmiešanými biologickými stopami a nie sú vhodné na individuálnu identifikáciu a porovnanie. Z výsledkov DNA analýzy vyplynulo, že biologické materiály zaistené z biologickej stopy č. 2 - vatovej tyčinky pochádzajú najmenej z dvoch DNA profilov porovnávacích vzoriek bukálnych výterov: poškodeného X. a obžalovaného E..

Zo záverov znaleckého posudku č. 69/2021 znalca J.. W. W., PhD. vyplynulo, že menšia tržnozmliaždená rana na temene hlavy veľkosti 4-5 cm vznikla následkom jedného úderu tupým predmetom do oblasti hlavy väčšou intenzitou. Odrenina na ľavom predlaktí veľkosti 10x10 cm vznikla plošným pôsobením tupého násillia - šúchaním alebo trením väčšej intenzity, pričom toto zranenie mohlo vzniknúť pri obrane poškodeného zdvihnutím predlaktia proti palici či porisku pri útoku.

Pomliaždenie a pásovitá krvná podliatina na pravej dolnej bočnej strane hrudníka priečne prebiehajúca veľkosti 4x 15 cm vznikla pôsobením tupého násillia väčšej intenzity s veľkou pravdepodobnosťou následkom jedného úderu drevenou palicou s menšou pravdepodobnosťou mohlo vzniknúť aj pri páde poškodeného s následným dopadom hrudníka na tupý predmet. Uvedené zranenia mohol utrpieť poškodený dňa 1.8.2021 pri fyzickom napadnutí inými osobami takým spôsobom ako to poškodený uvádza vo svojej výpovedi. Následkom uvedených zranení mohlo dôjsť k narušeniu, ovplyvneniu a sťažaniu obvyklého spôsobu života poškodeného v trvaní 5-6 dní. Bolesť za zranenie, ktoré utrpel poškodený bolo vyčíslené na 25 bodov, čo predstavuje náhradu za bolesť v hodnote 567 EUR.

Zo záverov znaleckého posudku č. 70/2021 znalkyne J.. S. S. z odboru psychológia zo dňa 20.11.2021 na č. l. 247 - 248 vyplynulo, že u obžalovaného J. H. sa jedná o simplexného, abnormného jedinca,

osobnosť má dissociálne a emočne nestabilné prvky s poruchami správania s nadpriemerným indexom agresivity. V prejavoch dominuje skôr agresívne, presadzujúce sa správanie, alebo direktivita. Čo sa týka samotnej prognózy resocializácie, prevažujú negatívne faktory, možno u neho predpokladať skôr negatívnu prognózu - 60% riziko opakovania správania s porušovaním spoločenských noriem s poukazom na skutočnosti, že:

- ide o abnormne štrukturovaného jedinca, s dissociálnymi a emočne nestabilnými črtami, kde je osobnostný vývin už ukončený a nie je predpoklad zásadných zmien osobnostných kvalít. Ide o trvalé povahové odchýlky;
- Raný vzťahový vývin je poznačený emočnou depriváciou. Nevytvoril si k nikomu hlbšie citové väzby a záväzky. Už v dospelí bol psychiatricky liečený pre poruchy správania s agresivitou;
- Nemá vlastnú rodinu (žije v primárnej, dysfunkčnej rodine). Nemá družku, je bezdetný;
- U obvineného je vysoká miera agresívnych čŕt, ľahko aktivovateľných. Obvinený bol opakovane súdne trestaný. Obvinený nemá vlastné bývanie, prevažnú väčšinu svojho dospelého veku riadne nepracoval. Záujmy sú nediferencované. U obvineného bola diagnostikovaná psychosomatická závislosť

U obžalovaného H. E. nie sú prítomné poruchy myslenia, jeho rozumové schopnosti sú v pásme dolného populačného priemeru. Osobnosť je jednoducho štrukturovaná, nevyrovnaná, emočne nezrelá s infantilitou v prejave. V kontakte s inými ľuďmi sa sťahuje dovnútra a prenecháva priestor protivníkov. Je pasívny, skôr nezrelý, sugestibilný, má tendencie sťahovať sa z kontaktu, prispôbovať sa tlaku okolia. Neboli zistené známky konfliktnosti a popudlivosti. K posudzovaniu vierohodnosti výpovede obžalovaného bolo zistené, že jeho výpoveď nie je fantazijný produkt, je stabilná v čase, obsahovo zodpovedajúca osobnostno povahovým kvalitám, vo výpovediach nie sú zásadnejšie rozpory, menovaný popiera účasť na agresívnom správaní, vzájomnú dohodu na skutku s celkovou bagatelizáciou spoluzodpovednosti.

Zo záverov znaleckého posudku č. 259/2021 znalkyne J.. X. A. z odboru Zdravníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria zo dňa 20.9.2021 na č.l. 203-204 vyplynulo, že u obvineného E. nebola zistená závislosť od alkoholu ani iných psychoaktívnych látok.

Zo záverov znaleckého posudku č. 260/2021 znalkyne J.. X. A. z odboru Zdravníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria zo dňa 21.9.2021 na č. l. 219-221 vyplynulo, že obžalovaný H. v čase skutku ani aktuálne netrpí žiadnou duševnou chorobou, ani poruchou v zmysle psychózy a je schopný chápať zmysel trestného konania, z hľadiska psychiatrického jeho pobyt na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný. U obžalovaného bola zistená závislosť od alkoholu a marihuany a bolo doporučené uloženie ochranného protialkoholického a protitoxomanického liečenia ambulantnou formou.

K výroku o vine obžalovaného H.:

Obžalovaný J. H. po poučení podľa § 257 Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní dňa 17.01.2022 vyhlásil, že je vinný zo skutkov ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a na všetky otázky, ktoré mu súd položil v zmysle § 333 ods. 3 písm. c/,d/,f/,g/,h/ Trestného poriadku odpovedal zhodne „áno“. Následne súd po návrhu prokurátora podľa § 257 ods. 6 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný a vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutkov sa nevykoná a vykoná dôkazy súvisiace výrokom o treste a náhrade škody.

Tak ako to konštatoval okresný súd, aj podľa názoru odvolacieho súdu, priznanie obžalovaného je v súlade s ďalšími vykonanými dôkazmi, ktoré boli vykonané v priebehu prípravného konania, predovšetkým v súlade s výpoveďou spoluobžalovaného E., svedka poškodeného X. a svedka G., fotodokumentáciou o obhliadke miesta činu a ďalšími listinnými dôkazmi.

K odvolacej argumentácii o porušení práv obžalovaného na obhajobu tým, že mu nebol ustanovený obhajca bezprostredne po vznesení obvinenia a z toho vyplývajúca nezákonnosť jeho výpovede v prípravnom konaní, ako aj všetkých ďalších zabezpečených dôkazov, vychádzajúcich z tejto výpovede obžalovaného, ako aj spochybňovanie právnej kvalifikácie skutku vyhodnotil odvolací súd vyššie ako irelevantné, na ktoré nie je možné prihliadať po tom, čo bolo prijaté vyhlásenie o vine obžalovaného okresným súdom. Jedinou výhradou, s ktorou sa odvolací súd zhodol s obhajobou bolo, že výrok o vine obžalovaného H. v napadnutom rozsudku obsahuje inú skutkovú vetu, než ku ktorej obžalovaný urobil vyhlásenie. Zistené dve zmeny v skutkovej vete, sú vo svojej podstate veľmi malé, týkajúce sa okolností významovo nepodstatnej pre uznanie viny obžalovaného. R. zmena sa týka konania obžalovaných po vstupe do garáže a spočíva v tom, že ho hodili na posteľ. D. zmena skutku sa vlastne

ani netýka obžalovaného H., ale konania spoluobžalovaného, a podľa tejto zmeny mal obžalovaný E. stáť pri dverách a strážiť miesto činu. Teda ako už bolo vyššie uvedené, tieto zmeny skutkovej vety súd nehodnotí ako významné z pohľadu viny resp. obhajoby obžalovaného H., ale nakoľko objektívne dané rozpory existujú a nemalo k ich vzniku dôjsť, v záujme právnej čistoty veci rozhodol sa krajský súd opätovne vysloviť vinu obžalovaného, avšak za skutok, ku ktorému obžalovaný urobil vyhlásenie o vine na hlavnom pojednávaní a preto urobil príslušné úpravy v uvedenom smere a za takýto skutok, aký bol uvedený v obžalobe aj vyslovil vinu obžalovaného H..

K výroku o vine obžalovaného E. :

Obdobne ako okresný súd aj odvolací súd zhodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či tieto obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán. Prihliadol pritom len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, predovšetkým z výpovede samotného obžalovaného E., spoluobžalovaného H., poškodeného X., svedka G. mal súd za preukázané, že obžalovaný E. sa skutku dopustil tak ako je uvedené vo výroku rozsudku, čím naplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno.

Pokiaľ ide o uznanie viny zo zločinu porušovania domovej slobody na základe vykonaného dokazovania dospel krajský súd k záveru, že k nemu došlo spoločným konaním obžalovaných, kedy násilím otvorili uzamknuté garážové dvere poškodeného X.. Skutočnosť, že malo ísť o protiprávne vniknutie do priestoru (garáže), de facto obydlia poškodeného, vyplýva v prvom rade zo samotnej výpovede obžalovaného E., ktorý aj keď popiera, že by vylamoval dvere, avšak po ich vylomení vstupuje proti vôli poškodeného do jeho obydlia. Z vylamovania dverí usvedčuje obžalovaného E. svedok G., ktorý uviedol, že videl oboch obžalovaných ako vylamujú garáž zdola. Táto výpoveď je dostatočne podporovaná aj fotodokumentáciou, tvoriacou prílohu k zápisnici o ohliadke miesta činu zo dňa 2.8.2021, kde je evidentné, že došlo k násilnému poškodeniu dverí na garáži. Čo sa týka právnej kvalifikácie skutku podľa § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona a samotného kvalifikačného znaku, že sa jednalo o spáchanie vyššie uvedeného trestného činu na chránenej osobe - osobe vyššieho veku, je potrebné uviesť, že obžalovaný E. si tejto skutočnosti bol a musel byť plne vedomý, ako to vyplynulo aj z jeho vlastnej výpovede na hlavnom pojednávaní, kde uviedol, že mu spoluobžalovaný H. povedal, aby išli ku garáži kde býva starší pán.

Na rozdiel od súdu 1. stupňa, odvolací súd nezdieľa názor, že obžalovaný E. je usvedčovaný zo spáchania daného trestného činu výpoveďou spoluobžalovaného H. a poškodeného X.. Výpoveď obžalovaného H. ako celok vníma odvolací súd ako málo presvedčivú a dôveryhodnú, z dôvodu jej rozporov s ďalšími vo veci vykonanými dôkazmi, predovšetkým s výpoveďou poškodeného, ako aj so závermi znaleckého dokazovania. Ani výpoveď samotného poškodeného nie je dostatočne presvedčivá na usvedčenie obžalovaného zo spáchania inkriminovaného skutku, nakoľko treba uznať obhajobe, že poškodený rozhodne cez plné dvere nemohol vidieť, kto v skutočnosti násilím vylamoval dvere do garáže. Jediným dôkazom, o ktorý oprel súd svoj záver o vine obžalovaného je tak výpoveď svedka G.. Aj keď obhajoba spochybňuje, že by daný svedok v tme a na danú vzdialenosť mohol vidieť ako obžalovaný E. vylamuje dvere, má odvolací súd za to, že pokiaľ možno veriť svedkovi, že videl siluety obžalovaných, tak potom mohol vidieť aj to, ako sa dané siluety hýbu a čo robia a preto možno uveriť svedkovi, že videl ako obžalovaní vylamujú dvere garáže. Na druhej strane, však skutočne je potrebné povedať, že má obhajoba pravdu, ak tvrdí, že tento svedok nemohol, na základe vlastného vnímania dverí garáže, na druhý deň po skutku, sám posudzovať, či by dvere mohla vylomiť jedna alebo dve osoby. Ide o subjektívne úvahy svedka, ktoré nie je oprávnený svedok vyslovovať, nakoľko ich posúdenie vyžaduje odborné znalosti, čo daný svedok podľa všetkého nemá.

Na základe týchto úvah dospel odvolací súd k záveru o vine obžalovaného E. zo spáchania trestného činu porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve s obžalovaným H.. Keďže uvedeného skutku sa dopustil na chránenej osobe kvalifikoval súd konanie obžalovaného ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák..

Pokiaľ ide o kvalifikovanie preukázaného skutku ako zločinu lúpeže vo vzťahu k obžalovanému E., je potrebné konštatovať, že jediným usvedčujúcim dôkazom je v tomto smere výpoveď obžalovaného H.. Táto po obsahovej stránke skutočne veľmi neseďí s ostatnými vykonanými dôkazmi. V prvom rade je v rozpore s výpoveďou poškodeného, ktorý jednoznačne hovorí o tom, že ten druhý ho nenapadol, len tam stál. Za ďalšie je v rozpore aj so závermi znaleckého posudku J.. W., ktorý konštatuje viac úderov pri útoku na poškodeného, pričom obžalovaný H. hovorí len o 1 údere. V neposlednom rade násilné správanie obžalovaného E., aké popisuje spoluobžalovaný H., nesvedčí predovšetkým záverom znalkyne S., podľa ktorých obžalovaný E. je pasívny, skôr nezrelý, sugestibilný, má tendencie sťahovať sa z kontaktu, prispôsobovať sa tlaku okolia, pričom neboli zistené známky konfliktnosti a popudlivosti.

Úmysel zmocniť sa televízora poškodeného, ako osoby vyššieho veku, a vzájomná dohoda obžalovaných ohľadom tohto úmyslu je preukazovaná výpoveďou obžalovaného H., ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že spoluobžalovanému povedal, že pôjdu do garáže zobrať televízor, aby ho následne predali. Dokonca je preukázaná aj z výpovede samotného obžalovaného E. zo dňa 11.10.2021 v tejto časti prečítanej za účelom odstránenia rozporov na hlavnom pojednávaní, kde obžalovaný E. uviedol, že keď sa spoluobžalovaným H. stretli, tento mu povedal, že idú pre televízor.

Výpoveď svedka G. resp. konkrétne ním použitá formulácia slov „Počul som, ako kričali, otvor, lebo ti vylomíme garáž a prídeš o ten televízor,“ skutočne nemusí jednoznačne svedčiť o prvoradom úmysle k zmocneniu sa TV, ale skôr ako vyhrážka, kde zmocnenie sa TV malo byť len dôsledkom toho, keď im poškodený neotvorí dvere.

Takto preukázaný úmysel zmocniť sa cudzej veci nestačí na uznanie viny za trestný čin lúpeže, nakoľko je potrebné, aby páchatel v tomto úmysle použil násilie resp. hrozbu bezprostredného násilia. Z vykonaného dokazovania však nebolo preukázané, že by obžalovaný E. použil násilie resp. hrozbu násilia voči poškodenému a rovnako tak, nebolo preukázané, že by si obžalovaní vopred rozdelili medzi sebou konanie napíňajúce objektívnu stránku trestného činu lúpeže v tom zmysle, aby násilie použil len obžalovaný H..

O účasti obžalovaného na skutku lúpeže vypovedá poškodený X., avšak spôsob ako vypovedá vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či poškodený skutočne vypovedá o predmetnom skutku a nie o skutku, ktorého sa stal obeťou pred spáchaním predmetného skutku. Poškodený vypovedá v tom zmysle, že ten druhý stál pri dverách, dával pozor a pozeral, čo kde zobrať. Státie obžalovaného pri dverách, ktoré priznal aj samotný obžalovaný E., by mohlo byť súčasťou násilia páchaného na poškodenom vo forme spolupáchateľstva lúpeže, tak ako ho cez judikovanú súdnu prax správne vyložil okresný súd, avšak len v tom prípade, ak by bolo takéto rozdelenie účasti na lúpeži vopred dohodnuté medzi spolupáchateľmi, čo v danom prípade však nebolo absolútne ani v najmenšom preukázané. Obhajoba obžalovaného spočívajúca v tom, že obžalovaný E. stál pri dverách kvôli strachu zo spoluobžalovaného, vyhodnotenú okresným súdom ako účelovú, vníma odvolací súd v trochu inom svetle a to ako celkom prijateľnú. Predovšetkým strach obžalovaného E. zo spoluobžalovaného H. nevylučuje a nespochybňuje to, že pred samotným skutkom spolu trávili nejaký čas požívaním alkoholických nápojov. Strach z konania obžalovaného H. mohol obžalovaný E. celkom oprávnené pociťovať vzhľadom na svoju psychologickú charakteristiku, ktorý podľa znalkyne nie je agresívny, v kontakte s inými ľuďmi sa sťahuje do vnútra a teda možno uznať, že násilie použité Janom mohlo paralyzovať obžalovaného tak, že sa stiahol a ostal pasívny. Na tomto nemôže zmeniť nič ani to, že pravdepodobne boli vopred dohodnutí zobrať poškodenému televízor.

Ďalej nemožno súhlasiť s názorom okresného súdu, že vlámanie uskutočnené spoločným násilným konaním oboch obžalovaných dostatočne presvedčivo odôvodňuje záver, že ďalšie použitie násilia, hoc iba obžalovaným H., avšak v súlade s už použitým násilným spôsobom páchania trestnej činnosti obžalovaných, nemohlo vyvolať strach obžalovaného E.. Aj s poukazom na závery znaleckého skúmania psychického stavu obžalovaného E. je možné pripustiť, že pri fyzickom útoku na poškodeného zo strany H. sa prejavili tie psychické vlastnosti obžalovaného, ktoré ho viedli k tomu, že zostal pasívny a jednoducho sa takýmto spôsobom nepodieľal na páchaní trestného činu lúpeže. V tomto zmysle sa odvolaciemu súdu javí byť obhajoba obžalovaného prijateľná a akceptovateľná.

K uvedenému odvolací súd dodáva, že podľa jeho názoru z násilného prekonania dverí nemožno automaticky vyvodit' aj úmysel použiť násilie voči osobe poškodeného a teda násilie voči veci iného

nepresume následné použitie násilia voči osobe poškodeného. Preto nemožno súhlasiť bez výhrad s názorom okresného súdu, že pokiaľ vlámanie, ktoré predchádzalo lúpeži sa dialo spoločným násilným konaním oboch obžalovaných, ďalšie použitie násilia proti poškodenému za účelom zmocnenia sa jeho televízora sa javí ako logické vyústenie ich konania, ktoré musel obžalovaný E. brať do úvahy a s takýmto vysoko pravdepodobným vývojom situácie musel byť uzrozumený.

Odvolačný súd sa v plnej miere stotožňuje s výkladom okresného súdu pokiaľ ide o súdnou praxou ustálené vnímanie konania páchatel'a spočívajúce v použití násilia alebo hrozby násilia, v otázke dokonania trestného činu lúpeže, použitia násilia pri spolupáchatel'stve a spolupáchatel'stva na lúpeži pri vytváraní tzv. „steny“. V prípadoch spolupáchatel'stva sa vyžaduje aby si páchatel' bol vedomý páchania trestného činu spoločným konaním, čo v posudzovanom prípade nemá súd za preukázané.

V predmetnej veci nebolo preukázané, aby sa obžalovaní dohodli pred samotným skutkom na jeho spáchaní vo forme spolupáchatel'stva a teda, že s použitím násilia resp. hrozby násilia zo strany obžalovaného H. obžalovaný E. súhlasil a preto mu ho môžeme klásť za vinu. Teda v nekonaní obžalovaného E. odvolací súd nevidí jeho spolupáchatel'stvo na trestnom čine lúpeže pre absenciu splnenia subjektívnej podmienky spolupáchatel'stva. Preto dospel krajský súd k záveru, že obžalovaný nenaplnil všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a teda konanie obžalovaného nebolo možné kvalifikovať v zmysle uvedeného ustanovenia Trestného zákona.

K výroku o treste obžalovaného H. :

V dôsledku zrušenia výroku o vine obžalovaného H. musel odvolací súd zrušiť aj výrok o treste, pričom odvolací súd na základe dostatočne objasneného skutkového stavu aj vo vzťahu ku rozhodovaniu o treste obžalovaného mohol rozhodnúť sám a uložiť obžalovanému zákonný trest.

Keďže u obžalovaného súd dospel k záveru o naplnení skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c), písmeno d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona, § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom porušovania domovej slobody formou spolupáchatel'stva podľa §20 Trestného zákona k § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona ukladal trest v zmysle zásad pre ukládanie trestu za zbiehajúcu sa trestnú činnosť podľa § 41 ods. 1 Tr. zák., kde prísnejším ustanovením je § 188 ods. 2 Tr. zák. a podľa tohto ustanovenia bol aj ukladaný trest odňatia slobody.

Obžalovaný svojím konaním naplnil kvalifikované skutkové podstaty dvoch zločinov, teda typologicky jeho skutok vykazuje vyššiu mieru závažnosti v dôsledku naplnenia dvoch osobitných kvalifikačných znakov a to závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a zároveň na chránenej osobe, teda na osobe vyššieho veku. Uvedené podstatným spôsobom zvyšovali závažnosť jeho skutku z pohľadu spôsobu páchania trestnej činnosti.

Obžalovaný porušil dva chránené záujmy, pričom z pohľadu posúdenia formy zavinenia obžalovaného dospel súd k záveru, že k zločinu porušovania domovej slobody obaja obžalovaní konali v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Tr. zák., keďže nepochybne vedeli, že svojím konaním môžu porušiť záujem chránený trestným zákonom. Vo vzťahu k zločinu lúpeže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný H. konal v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Tr. zák. majúci vedomosť o hmotnom predmete útoku a reagujúc na obranu poškodeného násilným konaním.

Čo sa týka poľahčujúcich a priťažujúcich okolností súd sa stotožnil s právnymi úvahami okresného súdu v tom, že skutočne nebola zistená žiadna poľahčujúca ani priťažujúca okolnosť a to ani potom, ako obžalovaný učinil vyhlásenie o vine v zmysle §257 ods. 1, písm. b) Tr. por. na hlavnom pojednávaní. Aby súd mohol priznanie sa páchatel'a k spáchaniu trestného činu v akejkoľvek podobe hodnotiť ako poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák., musí svedčiť o jeho ľútosti a snahe po náprave a nesmie byť urobené len formálne, pod ťarchou usvedčujúcich dôkazov. Vyžaduje sa teda kvalitatívne vyšší prejav vnútorného psychologického postoja páchatel'a k svojmu trestnému činu, ktorý aj podľa názoru odvolacieho súdu vo vyjadreniach obžalovaného ako v prípravnom konaní, tak aj v konaní pred súdom, v potrebnej intenzite absentoval. Na priťažujúcu okolnosť v zmysle §37 písm. m) Tr. zák., teda, že

obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený súd neprihliadal, nakoľko všetky predchádzajúce odsúdenia, boli vzaté do úvahy pri aplikácii § 47 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

Pri posudzovaní osoby páchatel'a, jeho pomerov a možnosti nápravy obžalovaného dospel súd k záveru, že ide o kriminálne narušenú osobu, ktorá sa v minulosti dopúšťala závažnej trestnej činnosti, u ktorého predchádzajúce tresty evidentne nenaplnili svoj účel a nenapravili obžalovaného.

Pri úvahe o druhu a výmere trestu súd prihliadol na vykonané dokazovanie a vzhľadom k prečítanému odpisu registra trestov a dvoch pripojených spisov bolo nevyhnutné posúdiť splnenie zákonných podmienok na uloženie trestu podľa § 47 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Zo spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 1T 56/2014 bolo zistené, že rozsudkom zo dňa 20.11.2014, právoplatným rovnakého dňa, bol obžalovaný H. odsúdený za pokračujúci zločin lúpeže podľa §188 ods. 1, ods. 2, písm. c) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 1 mesiac.

Zo spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/64/2007 zase vyplynulo, že rozsudkom zo dňa 27.6.2007, právoplatný toho istého dňa, bol obžalovaný H. odsúdený za zločin lúpeže podľa §188 ods. 1 na trest odňatia slobody vo výmere 3 a pol roka nepodmienečne.

Vo vzťahu k týmto dvom odsúdeniam obžalovaného H. nebolo z pripojeného spisového materiálu zistené, že by došlo k zahladeniu týchto dvoch nepodmienečných odsúdení, preto súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky § 47 ods. 2 Tr. zák..

V ustanovení § 47 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je upravené obligatórne ukládanie trestu odňatia slobody na doživotie, čo znamená, že ak sú formálne podmienky splnené, súd musí trest odňatia slobody na doživotie takému páchatel'ovi trestného činu uložiť.

Zákonné podmienky, za ktorých sa táto zásada uplatňuje sú nasledujúce:

- a/ ide o spáchanie niektorého z taxatívne vymenovaných trestných činov v § 47 ods. 2 Tr. zákona
- b/ ide o páchatel'a, ktorý sa po tretí raz dopustil niektorého z taxatívne vymenovaných trestných činov v § 47 ods. 2 Tr. zákona
- c/ ide o takého páchatel'a, ktorý bol za predchádzajúce 2 trestné činy už potrestaný nepodmienečným trestom odňatia slobody, t.j. bol vo výkone trestu odňatia slobody
- d/ pri predchádzajúcich dvoch trestných činoch, ktorých sa páchatel' dopustil, pre uloženie trestu odňatia slobody je postačujúce, ak boli spáchané hoci aj v štádiu pokusu, teda nemusí ísť nevyhnutne o dokonané trestné činy, nestačí však štádium prípravy na zločin
- e/ posledný teda v poradí tretí trestný čin je už dokonaným trestným činom
- f/ zároveň musia byť splnené podmienky podľa § 47 ods. 1 Tr. zákona uvedené v písmene a/ a b/, samozrejme však nemusí ísť o trestný čin, za ktorý trestný zákon v osobitnej časti priamo v skutkovej podstate trestného činu dovoľuje uložiť trest odňatia slobody na doživotie, pretože táto požiadavka ja uvedená ešte pred podmienkami podľa písm. a/a b/, ktoré sú na rozdiel od tejto požiadavky vyslovene označené za podmienky
- g/ všetky vyššie uvedené podmienky musia byť splnené kumulatívne.

Ak sú splnené všetky vyššie uvedené podmienky, okrem tej, že zároveň nie sú splnené podmienky podľa § 47 ods. 1 písm. a/ a b/ Tr. zák., neprichádza do úvahy uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, ale takémuto páchatel'ovi musí byť uložený trest odňatia slobody na 25 rokov. Ak však sú súčasne prítomné okolnosti hodné osobitného zreteľa v prospech páchatel'a (najmä okolnosti viažuce sa na niektorý z činov, napr. páchatel' spáchal trestný čin tak, že prekročil medze nevyhnutnej obrany, ale aj okolnosti viažuce sa na páchatel'a, napr. páchatel' má dobrú prognózu prevychovatelnosti), súd uloží páchatel'ovi aj nižší trest odňatia slobody, ktorý však nemôže byť pod 20 rokov. Súd u obžalovaného J. H. takéto okolnosti hodné osobitného zreteľa v jeho prospech nezistil.

Na rozdiel od prvého odseku tohto ustanovenia upravujúceho fakultatívne uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, pri obligatórnom ukladaní tohto trestu stupeň závažnosti každého z konkrétnych najmenej troch trestných činov, na ktoré sa toto ustanovenie vzťahuje, je z hľadiska naplnenia zákonných podmienok nevyhnutných na jeho uplatnenie irelevantný. Intenzitu stupňa závažnosti podľa § 47 ods. 1

Tr. zák. musia dosahovať až tieto minimálne tri trestné činy / z toho minimálne jeden dokonaný a dva aspoň v štádiu pokusu / vo svojom súhrne.

Odvolačný súd na základe vykonaného dokazovania má za preukázané, že z odpisu z registra trestov vyplynulo, že obžalovaný má 7 záznamov, z toho bol 6 krát odsúdený prevažne za majetkovú a násilnú trestnú činnosť.

Zo správy o povesti z obce Veľká Ida č. I. 269 zo dňa 25.10.2021 vyplynulo, že obžalovaný je slobodný, bez pracovného pomeru, žije v domácnosti s rodičmi, ktorí sú tiež bez pracovného pomeru. V obci sa správa slušne, do aktívnych prác na obci sa nezapája.

Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov č. I. 281-282 zo dňa 19.11.2021 vyplynulo, že obžalovaný bol 13x priestupkovo postihnutý

Z charakteristiky z ÚVV Košice č. I. 276 zo dňa 25.10.2021 vyplynulo, že obžalovaný sa počas výkonu väzby správa slušne a disciplinovane, úlohy a nariadenia plní, agresívne prejavy neboli zaznamenané.

Na základe vyššie uvedených ustanovení Trestného zákona a zároveň aj s prihliadnutím na správu o povesti, charakteristiky z ÚVV Košice, no predovšetkým s poukazom na závery znaleckého posudku č. 70/2021 znalkyne z odboru psychológia, v ktorom sa uvádza, že u obžalovaného možno predpokladať skôr negatívnu prognózu - 60% riziko opakovania správania s porušovaním spoločenských noriem, krajský súd dospel k záveru, že nie sú úplne splnené podmienky na uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, nakoľko nie je možné úplne vylúčiť, že by obžalovaný, prípadným dlhodobým výkonom trestu odňatia slobody mohol byť aspoň z časti napravený, preto obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov.

Keďže obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním tr. činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, súd ho pre jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súd obžalovanému uložil taktiež ochranné protitoxikomanické a protialkoholické liečenie ambulantnou formou, a to predovšetkým s ohľadom na závery znaleckého dokazovania - znaleckého posudku č. 260/2021, ktoré nebol dôvod nijako spochybňovať či korigovať, nakoľko znalkyňa po vyšetrení obžalovaného navrhla také ochranné psychiatrické liečenie s poukazom na detekovanú závislosť obžalovaného od alkoholu a marihuany.

Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný už bol v minulosti najmenej dvakrát vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin a s ohľadom na skutočnosť, že súd obžalovanému aj v prejednávanej veci za trestnú činnosť, ktorú súd z hľadiska zavinenia posúdil ako úmyselnú, vzhľadom na jeho predchádzajúcu trestnú minulosť, predovšetkým s prihliadnutím na špeciálny charakter recidívy násilnej trestnej činnosti, súd v zmysle § 76 ods. 2 Trestného zákona uložil ako fakultatívnu možnosť obžalovanému aj ochranný dohľad vo výmere 18 mesiacov, pričom toto ochranné opatrenie súd považuje za vhodné a prospešné na zníženie rizika recidívy u obžalovaného po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

K výroku o treste obžalovaného E.:

Keďže u obžalovaného súd dospel k záveru o naplnení skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody formou spolupáchatelstva podľa §20 Trestného zákona k § 194 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno e) Trestného zákona ukladal trest podľa trestnej sadzby stanovenej v citovanom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, teda podľa trestnej sadzby 3 až 8 rokov.

Obžalovaný svojim konaním naplnil kvalifikovanú skutkovú podstatu, v dôsledku čoho typologicky jeho skutok vykazuje vyššiu mieru závažnosti, keďže naplnil jeden osobitný kvalifikačný znak a to na chránenej osobe teda na osobe vyššieho veku.

Obžalovaný porušil chránený záujem, ktorým je ochrana domovej slobody iného.

Z pohľadu posúdenia formy zavinenia obžalovaného dospel súd k záveru, že u obžalovaného ide, podľa názoru súdu jednoznačne o úmyselne zavinenie, čo je závažnejšia forma zavinenia.

Z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní vo vzťahu k uloženiu trestu mal súd za preukázané, že podľa odpisu z registra trestov, obžalovaný bol v minulosti trikrát odsúdený, no všetky odsúdenia sú už zahladené.

Podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov č. I. 284 zo dňa 19.11.2021 vyplynulo, že obžalovaný bol 2x priestupkovo postihnutý.

Z charakteristiky z ÚVV zo dňa 25.10.2021 č. I. 278 vyplynulo, že obžalovaný sa počas výkonu väzby správa slušne a disciplinovane, úlohy a nariadenia plní, disciplinárny trest, ani odmena mu uložené neboli.

Zo správy Mestskej časti Košice - Nad jazerom zo dňa 26.10.2021 č. I. 270 vyplynulo, že obžalovaný je slobodný a v rámci priestupkového konania riešený nebol.

V zmysle § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Aj keď obžalovaný má predchádzajúce odsúdenia zahladené, jeho predchádzajúca priestupková činnosť bránila súdu priznať obžalovanému poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j) Tr. zák.. Keďže obžalovaný spáchanie trestnej činnosti popieral, nebolo možné priznať ani poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák.. Na druhej strane súd nezistil ani žiadnu priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 Tr. zák. a preto nedošlo k úprave trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 3 a nasl. Tr. zák..

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd zohľadňoval spôsob konania obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu obžalovaného, pomery a možnosti jeho nápravy.

Prihliadnuté bolo v zmysle § 34 ods. 5 písm. a) Tr. zák. aj na to, akou mierou konanie každého zo spolupáchateľov prispelo k spáchaniu trestného činu. V danom prípade rovnakú mieru spolupáchateľstva videl súd u oboch obžalovaných.

Pri posudzovaní osoby páchatela, jeho pomerov a možností jeho nápravy v zmysle § 34 ods. 4 Tr. zákona sa súd opieral o dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní, pričom mal súd za preukázané, že obžalovaný už bol 3 krát odsúdený, avšak predchádzajúce odsúdenia sú už zahladené. K stíhanej trestnej činnosti sa obžalovaný nepriznal a ani ju neofutoval.

Súd usudzuje, že u obžalovaného je daná pozitívna prognóza týkajúca sa jeho ďalšieho riadneho života, čo vedie súd s poukazom na vyššie uvedené úvahy a mieru spoluúčasti na čine k záveru o potrebe uloženia trestu na dolnej hranici ustanovenej trestnej sadzby. Preto sa súd rozhodol vymerať trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov.

S poukazom na zahladené odsúdenia obžalovaného, ako aj na jeho psychologický profil a dobu strávenú vo výkone väzby mal súd za to, že účel trestu bude dosiahnutý aj v prípade uloženia podmiennečného trestu odňatia slobody. Preto výkon uloženého trestu podmiennečne odložil, avšak z dôvodu, že ukladal trest vo výmere 3 rokov, bol výkon trestu odložený s probačným dohľadom. Pri určení skúšobnej doby súd zohľadnil to, že obžalovaný naplnil kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu, keď spáchal skutok na chránenej osobe. Preto sa rozhodol určiť skúšobnú dobu v maximálnej novej dĺžke 5 rokov.

Z dôvodu, že ide o podmiennečný trest s probačným dohľadom musel súd obligatórne uložiť aj primerané obmedzenie. Podľa názoru súdu spúšťačom protiprávneho konania obžalovaného bolo požitie alkoholických nápojov, preto na prehĺbenie výchovného vplyvu uloženého podmiennečného trestu uložil obžalovanému v zmysle § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zákaz požívania alkoholických nápojov počas celej skúšobnej doby.

Súd zastáva názor, že uložený podmiennečný trest vo výmere 3 rokov, na skúšobnú dobu 5 rokov, so zákazom požívania alkoholických nápojov bude primeraným a dostatočným trestom vzhľadom k osobe obžalovaného a jeho osobným pomerom a zároveň uložený trest v potrebnej miere nielen ochráni

spoločnosť pred obžalovaným, tým že hrozba nepodmienečného výkonu trestu ho odradí od ďalšieho páchania trestnej činnosti, pričom je dôvodné predpokladať, že do budúcnosti sa už obžalovaný podobného skutku nedopustí, čím sa nepochybne dosiahne nielen individuálna prevencia, ale zároveň uložený trest v dostatočnej miere vytvorí aj podmienky pre jeho výchovu, aby viedol riadny život a súčasne odradí aj ďalších páchatelov od páchania takejto trestnej činnosti.

Samotný poškodený sa pripojil do konania, pričom si riadne a včas uplatnil aj nárok na náhradu škody. Keďže súd uznal vinu z použitia fyzického útoku voči poškodenému len u obžalovaného Jana, k náhrade škody, o ktorej výške a nároku nemal žiadne pochybnosti, zaviazal len menovaného obžalovaného.

Z uvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom tento rozsudok bol prijatý hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.